

Coronarografie en stentimplantatie

Informatie voor patiënten

Beste heer, mevrouw,

Je hebt hartklachten. De cardioloog heeft samen met jou beslist dat je een coronarografie moet laten uitvoeren. Dit is een onderzoek dat de kransslagaders van het hart (coronaire bloedvaten) in beeld brengt.

Uit het onderzoek kan blijken dat er 1 of meerdere vernauwingen aanwezig zijn.

De arts bespreekt met jou de mogelijke behandelingen. Aansluitend aan de coronarografie kan de arts 1 of meerdere vernauwingen behandelen met het plaatsen van 1 of meerdere stents.

Deze brochure wil jou zo goed mogelijk informeren over het verloop van dit onderzoek en de behandeling.

Heb je nog vragen of opmerkingen?

Schrijf ze op en breng ze mee op de dag van je opname naar het ziekenhuis. De verpleegkundige van de afdeling of van het cathlab zal je verder kunnen helpen.

Het team van het Hartcentrum ZNA

Hoe verloopt de opname en het verblijf in het ziekenhuis?

Wat is een coronarografie?

Wat is een PCI?

Wat zijn de mogelijke complicaties na een coronarografie of PCI?

Wanneer mag je naar huis?

Cardiale revalidatie

Heb je een compliment of ben je niet tevreden?

Hoeveel gaat het kosten?

Hoe verloopt de opname en het verblijf in het ziekenhuis?

De dag vóór het onderzoek verwittigt men je telefonisch wanneer je je moet aanmelden in het ziekenhuis en hoe je opname gaat verlopen.

Dit kan gebeuren op twee manieren:

- › ofwel via dagopname of hospitalisatie,
- › ofwel via de cardiolounge.

Wat moet je doen?

- › Je schrijft je op het afgesproken uur in aan de opnamebalie in ZNA Middelheim.
  - › De dag van het onderzoek neem je geen cafeïnehoudende producten: geen koffie, thee, cola of chocolade.
  - › Als je diabetes hebt, mag je de dag van het onderzoek
    - › Glucophage®
    - › Metformine®
    - › Metformax®
    - › Glucovance
- NIET innemen!**
- › Waardevolle spullen laat je thuis.
  - › Je draagt geen ringen, geen nagellak of gelnagels.

Wat breng je mee?

- › je identiteitskaart en hospitalisatiekaart,
- › toiletgerief en pyjama bij hospitalisatie,
- › pantoffels bij opname via cardiolounge,
- › medische verslagen: brieven, recente bloedonderzoeken, ECG...,
- › je geneesmiddelen in de oorspronkelijke verpakking.

Bij het inplannen van het onderzoek of de behandeling houden we zoveel mogelijk rekening met je kamervoorkeur. Om praktische redenen is het niet altijd mogelijk op voorhand een kamer te reserveren.

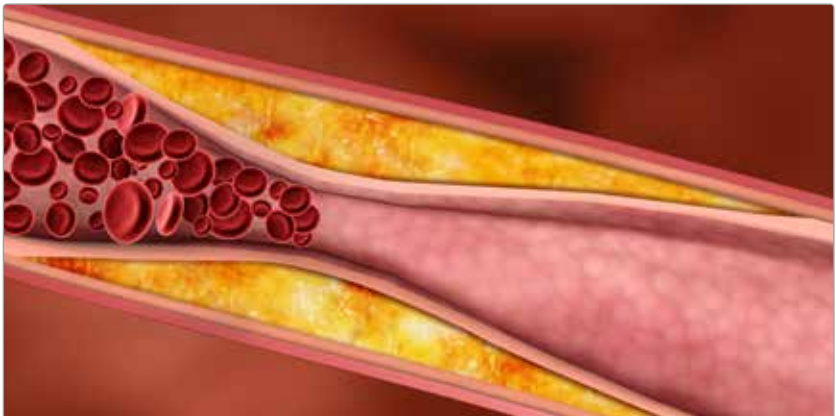
Opname via de cardiolounge

Deze nieuwe vorm van onthaal en vertrek kadert in een streven naar meer ambulante zorg in een veilige omgeving. Je beschikt hier over gemakkelijke zetels in een rustige omgeving. Bezoek is om praktische redenen niet mogelijk.

- › Bij opname via de cardiolounge is het wel belangrijk dat je gemakkelijke comfortabele kledij draagt zoals joggingpak ...

Wat is een coronarografie?

Dit is een onderzoek dat de kransslagaders of coronaire bloedvaten door middel van röntgenstralen zichtbaar maakt. De kransslagaders voorzien het hart van bloed en ontspringen juist boven de aortaklep in het begin van de aorta. Via de pols of de lies schuift de arts een katheter (een buigzaam dun buisje) tot aan het begin van de kransslagaders en tot in de linkerhartkamer. Via deze katheter spuit de arts een contrastvloeistof in die de kransslagaders met behulp van röntgenstralen in beeld brengt. Op die manier kan men vernauwingen van de bloedvaten of een acuut hartinfarct opsporen.

Hoe verloopt het onderzoek?

Het is in sommige situaties niet mogelijk dat je cardioloog het onderzoek of de behandeling uitvoert. Men brengt je in dit geval op de hoogte vóór het onderzoek.

- Je gaat best nog even naar het toilet vóór het onderzoek.
- Als je zenuwachtig bent, kan je een licht kalmeringsmiddel vragen.
- Men brengt je naar de wachtruimte van het cathlab.
- Het onderzoek gebeurt in de katheterisatiezaal (cathlab) in een steriele omgeving.
- Op tafel koppelt de verpleegkundige de hartmonitor aan en ontsmet je pols of je lies. Je ligt onder een steriel laken. De insteekplaats van de katheter krijgt een plaatselijke verdoving.
- Via een kort hol buisje (sheath) schuift de arts verschillende katheters tot in de coronaire bloedvaten en tot in de hartkamer. Hij spuit hier contraststof door. Dit kan een warmtegevoel geven dat snel weer weggaat. Röntgenstralen maken de kransslagaders en hun vernauwingen zichtbaar.

- › Het onderzoek duurt ongeveer 1 uur.
- › Je krijgt een drukverband op de prikplaats (pols of lies).
- › Na het onderzoek brengt men je terug naar je kamer.

Hoe kan je vernauwingen van de kransslagaders behandelen?

Aan de hand van de digitale beelden van de coronarografie kan de arts een behandeling voorstellen.

Een vernauwing van de kransslagaders van het hart kan de oorzaak zijn van angina pectoris of een hartinfarct veroorzaken. Er zijn verschillende manieren om de bloedvaten te verwijden en de bloedstroom te normaliseren:

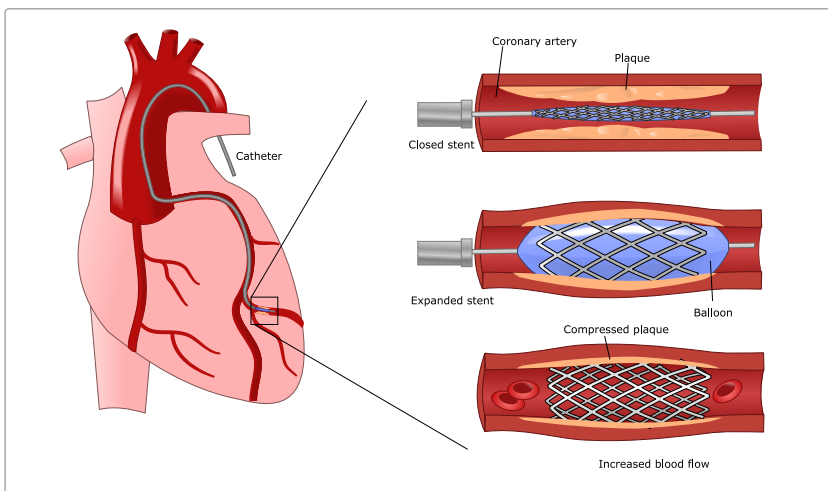
- › met geneesmiddelen
- › met een ballondilatatie of stentimplantatie (PCI percutane coronaire interventie)
- › met een heelkundige ingreep en het plaatsen van overbruggingen

Wat is een PCI?

PCI of percutane coronaire interventie is een behandeling die kan aansluiten aan een coronarografie, maar die ook op een ander tijdstip kan doorgaan.

Je krijgt een stent ingeplant om de vernauwing van het bloedvat te verwijderen.

Een stent is een klein metalen veertje dat de arts samen met een luchtledig ballonnetje via een voerdraad door de katheter tot voorbij de vernauwing inbrengt. Het ballonnetje vult zich en de stent ontplooit zich. Na het leegzuigen en weghalen van het ballonnetje blijft de stent achter in het bloedvat. Het opblazen van de ballon kan een onaangenaam gevoel geven op de borst. Dit verdwijnt snel. De stent zorgt voor een metalen stutting aan de binnenzijde van de kransslagader.

Bij een stentimplantatie krijg je via het infuus een krachtige bloedverdunner toegediend.

Ook daarna moet je geneesmiddelen nemen om klontervorming rond de stent te vermijden. Het is heel belangrijk dat je de voorschriften juist navolgt. Sommige geneesmiddelen moet je zeker een jaar lang innemen, aspirine levenslang.

Wat gebeurt er na het onderzoek of na de behandeling?

- Na het onderzoek moet je 1 tot 2 liter water drinken om de contrastvloeistof zo snel mogelijk uit te plassen.
- De verpleegkundige meet regelmatig polsslag en bloeddruk en controleert het drukverband.

Na het onderzoek via de lies

- De verpleegkundige neemt het buisje (sheath) onmiddellijk weg. Na het plaatsen van een stent mag dit pas na 6 uur. Je krijgt dan extra bloedverduunners.
- Je moet in bed blijven tot de volgende morgen en je mag niet recht zitten.
- Je mag je been niet plooiën of druk uitoefenen.
- Je krijgt een drukverband dat er de volgende dag af mag.
- Je mag de dag van het onderzoek of de behandeling niet met de auto rijden.

- gedurende 1 week mag je
  - niet fietsen,
  - geen zware lasten dragen,
  - geen bad nemen, douchen mag wel,
  - voorzichtig trappen nemen,
  - druk in de onderbuik vermijden.

Na het onderzoek via de pols

- De verpleegkundige neemt het buisje (sheath) onmiddellijk weg. Je krijgt een doorzichtig drukverband op de aanprikplaats. Geleidelijk aan lost men het drukverband en na 4 uur neemt men het weg.
- Je mag uit bed of uit de zetel komen.
- Je mag de dag van het onderzoek of de behandeling niet met de auto rijden.
- Je moet 2 dagen voorzichtig zijn met je hand:
  - geen flessen opendraaien,
  - geen kracht uitoefenen,
  - voorzichtig zijn met warm water.

Wat zijn de mogelijke complicaties na een coronarografie of PCI?

Dit onderzoek verloopt meestal zonder problemen. Elk invasief onderzoek houdt een beperkt risico in. Toch zien we soms complicaties.

- ter hoogte van de prikplaats,
- bloeduitstorting in de liesstreek (lieshematoom),
- vasculaire trombose ter hoogte van de pols,
- allergische reacties,
- Bij patiënten met verminderde nierfunctie of diabetes is er kans op een achteruitgang van de nierfunctie als reactie op het contrastproduct. Voldoende drinken vermindert het risico. Bij gekende nierproblemen krijg je een specifieke voorbereiding.
- ernstige complicaties zoals overlijden, hartinfarct en arteriële embolieën zijn zeer zeldzaam.

Heb je na het onderzoek of de behandeling medische klachten? Contacteer dan het secretariaat van het Hartcentrum ZNA Middelheim: **03 280 32 55**

Wetenschappelijke studie

Hartcentrum ZNA neemt deel aan wetenschappelijke studies. Het is mogelijk dat je in aanmerking komt voor een deelname aan een wetenschappelijk onderzoek. Jouw cardioloog zal je meer informatie geven en de studie met jou bespreken. Je bent vrij om al dan niet deel te nemen.

Wanneer mag je naar huis?

- Afhankelijk van het tijdstip van het onderzoek, de plaats van aanprikken (lies of pols) en de behandeling mag je de dag van het onderzoek of de dag erna naar huis. Wanneer je de dag zelf naar huis mag, zal je vóór 21.30u het ziekenhuis mogen verlaten. Indien je moet overnachten, zal je ontslag de dag na het onderzoek in de voormiddag gebeuren.
- Vóór je naar huis gaat, komt de zaalarts of cardioloog nog even langs om de resultaten van het onderzoek, de verdere opvolging en de medicatie met jou te bespreken. Tijdens dit gesprek kan je aan de zaalarts of cardioloog vragen om attesten voor de verzekering, mutualiteit of werkgever in te vullen.
- Het is belangrijk dat je de aanwijzingen van de zaalarts of cardioloog en het gebruik van medicijnen nauwkeurig opvolgt, ook als je je goed voelt.
- Verwittig steeds de verpleegkundige als je de afdeling verlaat!
- Wanneer je de afdeling mag verlaten maar nog moet wachten op vervoer, kan je in de cardiolounge (route 55) nog even plaatsnemen. Een medewerker zal je begeleiden.

Cardiale revalidatie

Wanneer je 1 of meerdere nachten in het ziekenhuis verblijft na het plaatsen van een stent, kom je in aanmerking om in ons centrum voor cardiale revalidatie een herstelprogramma te volgen.

Cardiale revalidatie heeft tot doel je fysieke, sociale en psychologische gezondheid op peil te brengen.

Je hebt recht op 45 trainingssessies.

Naast de fysieke training krijg je ook informatie over de belangrijke risicofactoren van hart- en vaatziekten door onze voedingsdeskundige en sociaal verpleegkundige.

Onze psychologe kan je begeleiden bij problemen zoals ziekteverwerking, angst, depressieve gevoelens, slapeloosheid, rookstopbegeleiding...

Heb je een compliment of ben je niet tevreden?

Dan kan je dit schriftelijk, mondeling of via e-mail melden aan onze ombudsdienst:

ombudsdienst@zna.be of **03 270 81 01**

Nuttige contactgegevens

ZNA Middelheim

03 280 32 55 cardiologie mi.cardiologie@zna.be
03 280 32 73 afdeling 2D kortverblijf route 210-219
03 280 35 73 afdeling 5D langverblijf route 510-519
03 280 35 72 afdeling 5C cardiochirurgie route 500-509
03 280 41 40 cardiale revalidatie
03 280 34 30 zorgtrajectplanning mi.zorgtrajectplanner@zna.be
03 270 81 01 ombudsdienst ombuds.mi@zna.be

ZNA Hoge Beuken

03 830 95 39 cardiologie

ZNA Jan Palfijn

03 640 22 30 cardiologie jp.poli-cardio@zna.be
03 640 25 61 afdeling 5B
03 800 69 01 zorgtrajectplanning jp.zorgtrajectplanner@zna.be
ombudsdienst ombuds.jp@zna.be

ZNA Sint-Elisabeth

03 234 41 04 cardiologie

ZNA Sint-Erasmus

03 270 89 65 cardiologie
03 270 80 31 zorgtrajectplanning er.zorgtrajectplanner@zna.be

ZNA Stuivenberg

03 217 78 74 cardiologie st.cardiologie@zna.be
03 217 79 05 afdeling D0
03 217 75 11 zorgtrajectplanning st.zorgtrajectplanner@zna.be
ombudsdienst ombuds.st@zna.be

ZNA

zorgtrajectplanning zorgtrajecten@zna.be
ombudsdienst ombudsdienst@zna.be